

Indvandrere har trukket en stor del af jobfremgangen i industrien

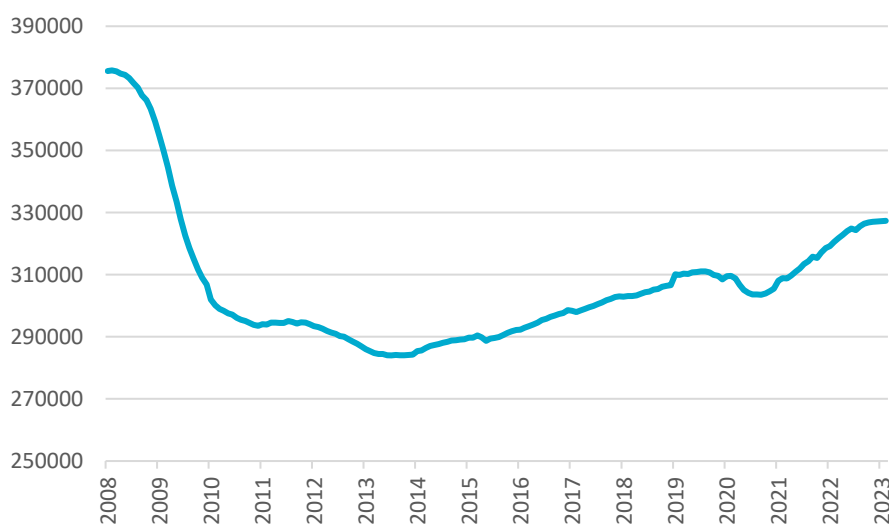
Beskæftigelsen i industrien har ikke været højere de sidste 13 år. Arbejdsløsheden er lav, og manglen på arbejdskraft er så stor i industrien, at virksomhederne i høj grad ansætter udenlandsk arbejdskraft. Næsten 80 procent af jobfremgangen i industrien det seneste år er således trukket af udenlandsk arbejdskraft. Heraf er dog næsten 40 procent personer, som enten har fået asyl, permanent opholdstilladelse, er blevet familiesammenført eller ukrainere, som er flygtet fra krigen. Zoomer man ind på de ikke-vestlige indvandrere, har de trukket mere end 27 procent af jobfremgangen det seneste år i industrien.

Nye tal fra Danmarks Statistik viser, at beskæftigelsen fortsat er voksende i Danmark. Det gælder også i industrien, hvor beskæftigelsen ikke har været så høj siden sommeren 2009.

Alene det seneste år er beskæftigelsen i industrien vokset med 6.800 personer, og sammenlignet med tiden før pandemien er beskæftigelsen i dag næsten 18.000 personer højere. Det fremgår af Figur 1, som viser udviklingen i industriens beskæftigelse.

Figur 1: Beskæftigelsen i industrien

Antal personer

Anm.: Data er korrigeret for sæsonudsving. Seneste observation er februar 2023.
Kilde: Danmarks Statistik, tabel LBESK03.

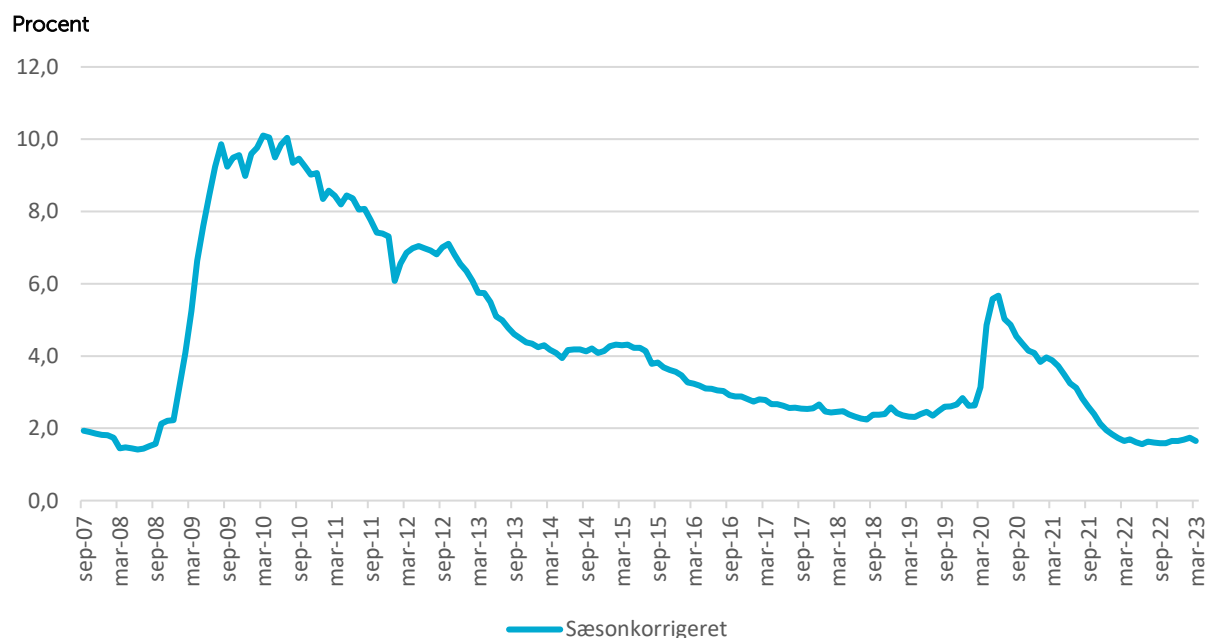
Trods inflationskrisen var det forgangne år et godt år for industrien. Produktionen og omsætningen slog nye rekorder, men samtidig var der stor mangel på arbejdskraft. Det er der stadigvæk, selvom manglen på arbejdskraft er aftaget. I andet kvartal 2023 var der således 17 procent af industrivirksomhederne, som manglede arbejdskraft. Det er på nogenlunde samme niveau, som før finanskrisen.

Og der er ikke noget at sige til, at virksomhederne føler, at det er svært at finde arbejdskraft. Arbejdsløsheden er nemlig ekstremt lav.

I Dansk Metal, hvor mange af medlemmerne netop er ansat industrien, har arbejdsløsheden i lang tid befundet sig på lige over 1½ procent. Det fremgår af Figur 2.

I antal svarer det til, at der blot er 1.100 arbejdsløse medlemmer i Dansk Metal i hele landet.

Figur 2: Bruttoledighedsprocent i Dansk Metal

Anm.: Første observation er september 2007. Sidste observation er marts 2023, hvor den sæsonkorrigerede ledighed var 1,6 pct. Software +JDemetra er anvendt til sæsonkorrigeret af tidsserien.

Kilde: Dansk Metals ledighedsstatistik.

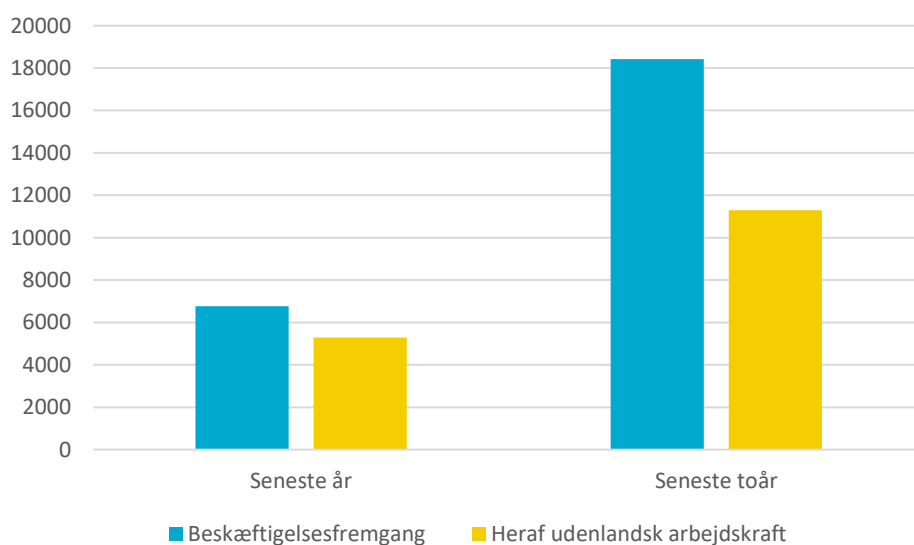
Selvom der er meget få ledige hænder at tage af, er beskæftigelsen alligevel steget i industrien. Det skyldes i høj grad tilgangen af udenlandsk arbejdskraft.

Som nævnt er beskæftigelsen i industrien det seneste år vokset med 6.800 personer. Heraf var 5.300 udenlandske ansatte. Det vil sige, at ca. 78 procent af jobfremgangen det seneste år i industrien har været trukket af udenlandsk arbejdskraft.

Det fremgår af Figur 3, som viser den samlede beskæftigelsesfremgang i industrien (den lyseblå søjle), og den del af jobfremgangen, som er trukket af udenlandsk arbejdskraft (den gule søjle).

Figur 3. Hovedparten af jobfremgangen i industrien er trukket af udenlandsk arbejdskraft

Antal

Anm.: Der ses på udviklingen fra februar 2022 til februar 2023 samt udviklingen fra februar 2021 til februar 2023.

Kilde: Dansk Metal på baggrund af Danmarks Statistik og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, jobindsats.dk

Ser man på udviklingen de seneste to år, er det også i høj grad den udenlandske arbejdskraft, som har trukket fremgangen.

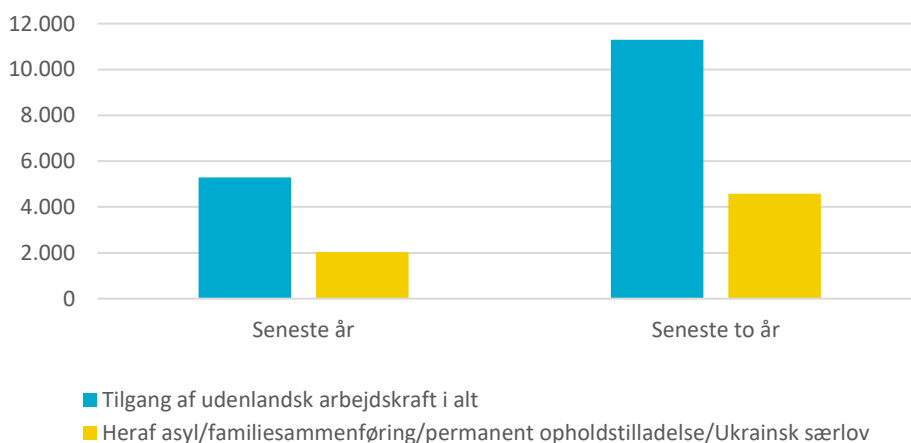
Beskæftigelsen i industrien er de seneste to år vokset med 18.400 personer. Af den jobfremgang udgør den udenlandske arbejdskraft 11.300, svarende til ca. 61 procent af jobfremgangen i industrien.

Hvis man ser på opholdsgrundlaget for den udenlandske arbejdskraft i industrien kan man dog se, at en meget stor andel er personer, som enten har fået asyl, permanent opholdstilladelse, er blevet familiesammenført eller er flygtet fra krigen i Ukraine. Ud af stigningen i den udenlandske arbejdskraft det seneste år på 5.300 personer, udgøres næsten 40 procent således af personer, som har fået enten asyl, familiesammenføring, permanent opholdstilladelse eller er kommet hertil som ukrainske flygtninge. Og det er stort set det samme billede, når vi ser på udviklingen de sidste to år. Det fremgår af Figur 4.

Stigningen i den udenlandske arbejdskraft i industrien skyldes altså ikke kun, at flere kommer til Danmark, som får tilladelse til at arbejde i Danmark, men også, at flere indvandrere (vestlige som ikke-vestlige), har slået sig mere permanent ned i Danmark, er blevet integreret og er kommet i arbejde.

Figur 4. En stor andel af den udenlandske arbejdskraft er udlændinge, som er blevet integreret på det danske arbejdsmarked

Antal

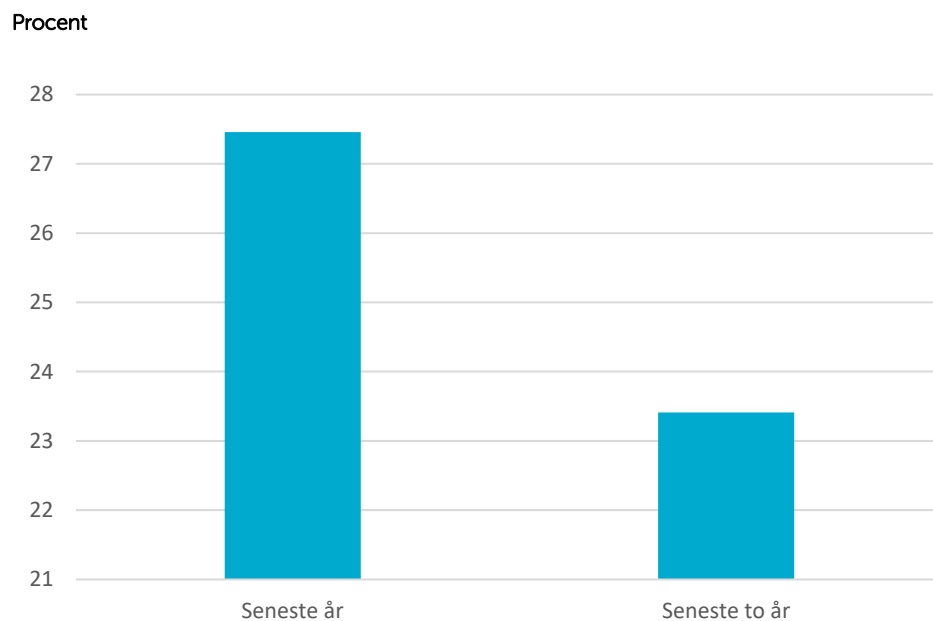
Anm.: Der ses på udviklingen det seneste år (februar 2022-februar 2023) og udviklingen de sidste to år (februar 2021-februar 2023). For personer, som enten har fået asyl, familiesammenføring, permanent opholdstilladelse eller er kommet hertil som flygtning fra Ukraine, er det betinget, at personen har bopæl i Danmark.

Kilde: Dansk Metal på baggrund af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, jobindsats.dk

Zoomer man ind på de ikke-vestlige indvandrere kan man også se, at de har trukket 27,5 procent af jobvæksten i industrien det seneste år. Og set over de sidste to år er det 23,4 procent af fremgangen, som kommer fra ikke-vestlige indvandrere. Det fremgår af Figur 5.

Industrien har altså haft held til at integrere flere ikke-vestlige-indvandrere ude på arbejdspladserne.

Figur 5. Ikke-vestlige indvandrere har trukket en stor del af jobfremgangen under opsvinget

Anm.: Der ses på udviklingen det seneste år (4. kvartal 2021-4. kvartal 2022) og udviklingen fra tiden lige inden pandemien og til i dag (4. kvartal 2019 – 4. kvartal 2022).

Kilde: Dansk Metal på Danmarks Statistik.

Der mangler faglærte

Tallene viser med al tydelighed, hvor afhængige industrien har været og er af udenlandsk arbejdskraft. Der er simpelthen ikke faglærte hænder nok herhjemme til industrien. Men det er også tydeligt, at man i industrien har formået at integrere indvandrere, som enten har fået asyl, permanent

opholdstilladelse mv. Hvis man kan lokke flere indvandrere over i industrien, ligger der her et potentiale.

Men vi skal også have flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Kun omkring hver femte af de unge vælger en faglært uddannelse, og det er alt for få.

Indtil videre er manglen på arbejdskraft i industrien til en vis grad blevet fyldt ud med udenlandsk arbejdskraft, men der bliver rundt omkring i verden fortsat større kamp om den faglærte arbejdskraft.

I sig selv er det positivt, at der er en konkurrence om arbejdskraftens gunst. Konkurrencen betyder, at arbejdskraften kommer hen til de virksomheder, som er produktive og konkurrencedygtige, og som derfor har råd til at tilbyde gode løn- og arbejdsforhold. Det er en sund konkurrence, men manglen på faglært arbejdskraft kan også blive for stor.

Den grønne omstilling kræver faglært arbejdskraft overalt i Europa, og manglen på faglærte hænder kan bremse den grønne omstilling. Manglen på faglært arbejdskraft kan også betyde, at der er job og velstand, som går tabt.

Derfor er det bekymrende, at så få unge herhjemme vælger en erhvervsuddannelse.

Hvis vi skal vende udviklingen er det helt nødvendigt, at vi investerer mere i erhvervsuddannelserne. Efter flere år med besparelser er der behov for at investere massivt i mere tidssvarende udstyr på erhvervsskolerne og efteruddannelse af lærerne, så kvaliteten i undervisningen forbedres. Derudover skal der investeres i studiemiljøet, som giver de unge lyst til at gå på en erhvervsskole.

Men der er også behov for en kulturændring. De unge skal allerede i folkeskolen have et indgående kendskab til erhvervsskolerne. Der skal flere praktiske fag på skoleskemaet, og erhvervspraktik skal være obligatorisk.

Optaget på de gymnasiale uddannelser, skal også begrænses. Hver tiende student har selv efter ti år studentereksamen kom i hus ikke gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er et kæmpe spild. Hvis blot 2.600 unge hvert år i stedet for et gymnasial uddannelse tager en erhvervsuddannelse, vil det løfte arbejdsudbuddet med 9.000 fuldtidspersoner i 2030.

Endelig kan man på de gymnasiale uddannelser også i højere grad vejlede de unge i retning af erhvervsuddannelserne.